

Uchwała Nr 37
Komitetu Monitorującego
Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata
2023-2027 z 22 listopada 2023 roku

w sprawie zmian w części dotyczącej interwencji I 8.11. - Rolnictwo ekologiczne Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwała, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w części dotyczącej interwencji I 8.11. - Rolnictwo ekologiczne Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchyla uchwałę nr 30 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 6 czerwca 2023 roku w sprawie zmian w części dotyczącej interwencji I 8.11. - Rolnictwo ekologiczne Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Ryszard Bartosik
Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 37 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z 22 listopada 2023 r.

Rodzaj zmiany:

Zmiana wymagań dotyczących posiadania zwierząt w przypadku premii za prowadzenie zrównoważonej produkcji roślinno-zwierzęcej.

Tekst po zmianach PS WPR 2023-2027 (Zaznacz w trybie rejestracji zmian.)

Dotyczy: I 8.11 – Rolnictwo ekologiczne

I. 5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji Opis wymagań w ramach zobowiązań objętych interwencją

Wymagania w ramach interwencji:

(...)

– Posiadanie zwierząt w obsadzie ~~0,50,3~~–1,5 DJP na każdy hektar UR – w przypadku premii za prowadzenie zrównoważonej produkcji roślinno-zwierzęcej.

(...)

II. 7 Forma i stawka wsparcia/kwoty/metody obliczeniowe

Zakres wsparcia na poziomie beneficjenta

Forma i wysokość wsparcia

(...)

Poza płatnością do danego hektara zróżnicowaną ze względu na grupę upraw lub nie zróżnicowaną jak w przypadku małych gospodarstw z uprawami ekologicznymi, możliwe jest otrzymanie dodatkowej płatności do danego ha w przypadku posiadania w gospodarstwie obsady zwierząt od ~~0,50,3~~ DJP/ha do 1,5 DJP/ha (premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą).

(...)

Metoda obliczania

Metoda obliczania planowanych jednostkowych kwot wsparcia

(...)

W kalkulacjach stawek dla pakietu dotyczącego małych gospodarstw z uprawami ekologicznymi w ramach którego rolnicy będą otrzymywać płatność w jednakowej wysokości niezależnie od rodzaju prowadzonej uprawy, stawkę ustalono jako średnią ważoną stawek płatności dla pakietów/wariantów z uwzględnieniem struktury upraw w latach 2016-2018 w gospodarstwach o powierzchni do 10 ha użytków rolnych.

~~Dostępne publikacje dotyczące zarządzania gospodarstwem ekologicznym (w tym prowadzenia produkcji zwierzęcej w takim gospodarstwie) wskazują, że przy obsadzie zwierząt od 0,5 DJP/ha do 1,5 DJP/ha jest zabezpieczona w gospodarstwie samowystarczalność paszowo-nawozowa. Minimalna obsada zwierząt na poziomie 0,5 DJP/ha UR pozwala gospodarstwu w pełni bilansować mineralizującą się w procesie produkcji materię organiczną. Natomiast obsada na poziomie 1,5 DJP/ha pozwala potroić zasoby mineralizującej się w procesie produkcji materii organicznej w glebie i jednocześnie zachować w gospodarstwie produkcję o zrównoważonej organizacji produkcji zwierzęcej.~~

W kalkulacjach stawek dla pakietu dotyczącego premii za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą w ramach poniesionych kosztów i utraconych dochodów uwzględniono m.in. wartość produkcji roślinnej w gospodarstwie, która jest w całości przeznaczana na paszę.

W ramach osiągniętych korzyści uwzględniono wartość sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego oraz oszczędności w kosztach zakupu obornika, który jest pozyskiwany od zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie.

(...)

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Obniżenie z 0,5 DJP/ha do 0,3 DJP/ha minimalnego poziomu obsady zwierząt jaki jest wymagany przy ubieganiu się o premię za prowadzenie zrównoważonej produkcji roślinno-zwierzęcej powinno przyczynić się do zwiększenia zainteresowania podejmowaniem przez rolników zobowiązań w ramach interwencji, przede wszystkim wśród tych posiadających zwierzęta w ilości nie pozwalającej spełnić dotychczasowego warunku „wejściowego” na potrzeby przyznania ww. premii. Proponowana zmiana jest również podyktowana licznymi postulatami ze strony organizacji ekologicznych, rolników ekologicznych oraz doradców rolnośrodowiskowych. Zwracają oni bowiem uwagę, że prowadzenie produkcji zwierzęcej w gospodarstwach ekologicznych jest szczególnie utrudnione zwłaszcza przy powtarzających się w ostatnich latach okresach suszy, które zmniejszają zasoby dostępnych w gospodarstwach pasz. Powoduje to, że rolnicy są niejako zmuszani do dostosowywania pogłowia zwierząt do występujących warunków lub nabywania brakujących wolumenów pasz. Zmiana ta powinna przyczynić się do realizacji podstawowego celu jakim jest rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce. Rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce to również przyczynianie się do zwiększania korzyści dla środowiska poprzez szersze stosowanie przez rolników ekologicznych metod produkcji, które są niezaprzeczalnie bardziej przyjazne dla szeroko rozumianej przestrzeni rolniczej. Ponadto oczekuje się, że proponowana zmiana wpłynie na decyzje produkcyjne podejmowane przez rolników, zwłaszcza te związane z rozpoczęciem w gospodarstwach ekologicznych produkcji zwierzęcej co powinno wpłynąć na skuteczniejsze osiąganie równowagi paszowo-nawozowej w gospodarstwach ekologicznych, które są obecnie w znacznej mierze ukierunkowane na produkcję roślinną. Proponowana zmiana powinna ponadto wpłynąć na poprawę sytuacji dochodowej rolników poprzez zwiększenie możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach interwencji (tj. płatności ekologiczne), będące formą wynagrodzenia rolnikom korzyści dla środowiska wynikających ze stosowania ekologicznych metod produkcji w miejsce stosowanych dotychczas metod konwencjonalnych.

Przy obsadzie zwierząt na proponowanym poziomie zapewniona będzie dostępność z jednej strony wystarczającej ilości paszy, a z drugiej strony nawożenia na poziomie niezagrażającym środowisku naturalnemu.

Uzasadnienie w zakresie uchylecia uchwały nr 30 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 6 czerwca 2023 roku w sprawie zmian w części dotyczącej interwencji I 8.11. - Rolnictwo ekologiczne Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zmiana proponowana w ramach ww. uchwały nr 30 była pierwotnie procedowana na podstawie art. 119 ust. 9 rozporządzenia 2021/2115, ponieważ uznano, że nie będzie ona miała wpływu na cele i wskaźniki. Niemniej jednak KE zgłosiła zastrzeżenia do proponowanej zmiany, które sugerowały, że wpłynie ona jednak na zmianę wskaźników. Biorąc pod uwagę, że inne zmiany przekazane do KE w ramach pakietu zmian były bardziej istotne do wprowadzenia, po uzgodnieniach roboczych z KE podjęto decyzję o wycofaniu zmiany proponowanej w ramach ww. uchwały nr 30 z ww. pakietu zmian. Zakres proponowanej zmiany został poddany dodatkowym analizom i rozszerzony o kwestię jej wpływu na zmianę wskaźników, co przełożyło się na treść niniejszej uchwały i załącznika do niej.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

22 listopada 2023 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Podstawowym i oczekiwanym efektem wprowadzanej zmiany jest dalszy rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce poprzez ułatwienie dostępu do wsparcia szerszej grupie rolników i poprawa ich sytuacji dochodowej poprzez zwiększenie możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach interwencji (tj. płatności ekologiczne) tj. zwiększenie dostępności premii za prowadzenie zrównoważonej produkcji roślinno-zwierzęcej.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

W Interwencji I.8.11 – Rolnictwo ekologiczne wymóg odpowiedniej minimalnej obsady zwierząt stosowany jest nie tylko w przypadku premii, ale dotyczy też płatności ekologicznych do trwałych użytków zielonych i upraw paszowych na gruntach ornych. Wymagany zakres obsady dla trwałych użytków zielonych i upraw paszowych na gruntach ornych jest regulowany w przepisach krajowych i został ustanowiony na poziomie 0,3 DJP/ha. Zmiana w zakresie premii nie wpływa samodzielnie na zmianę wskaźników określonych dla interwencji jednak w połączeniu z już wdrożonymi zmianami na poziomie przepisów krajowych szacuje się, że wskaźniki R.29, R.14, R.19, R.21, R.24 i R.31 wzrosną o 0,06 p.p. Maksymalna powierzchnia objęta wsparciem w latach 2023-2027 wzrośnie o ok. 9 tys. ha.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Szacuje się, że proponowane powyżej zmiany będą skutkowały zwiększeniem budżetu interwencji przeznaczonego na lata 2023-2027 o ok. 33,79 mln euro.